

APELUL DE LA BUCUREȘTI AL CONSILIULUI ACADEMIC ROMÂN pentru unitate prin cunoaștere, adevăr și responsabilitate în fața provocărilor secolului al XXI-lea

Consiliul Academic Român, reunit la București, la 2 iulie 2026, la sediul Parlamentului României, adresează prezentul Apel autorităților publice, instituțiilor academice, universitare, culturale și educaționale, comunității științifice și intelectuale, precum și societății românești de pe ambele maluri ale Prutului.

Ne aflăm într-un moment de profundă responsabilitate. Lumea contemporană traversează transformări accelerate, marcate de tensiuni geopolitice, crize de securitate, vulnerabilități energetice și economice, schimbări climatice, migrație, dezinformare, fragilizarea încrederii publice și impactul tot mai amplu al tehnologiilor emergente, inclusiv al inteligenței artificiale. În fața acestor provocări, societățile au nevoie mai mult ca oricând de adevăr, cunoaștere, competență, solidaritate și viziune.

Consiliul Academic Român consideră că știința, educația și cultura trebuie să devină piloni centrali ai rezilienței naționale, ai dezvoltării durabile și ai consolidării democrației. O societate care își respectă oamenii de știință, profesorii, creatorii de cultură și intelectualii este o societate capabilă să-și apere libertatea, identitatea și viitorul.

În acest context, spațiul românesc are o responsabilitate aparte. România și Republica Moldova aparțin aceluiași spațiu de limbă, cultură, istorie și valori europene. De aceea, apropierea dintre cele două maluri ale Prutului nu trebuie privită doar ca o aspirație afectivă sau simbolică, ci ca un proces necesar de convergență academică, educațională, culturală, științifică și instituțională, construit cu luciditate, realism și responsabilitate.

Consiliul Academic Român reafirmă că unitatea durabilă se construiește mai întâi prin cunoaștere, educație și cultură. România culturală și spirituală a precedat marile împliniri istorice ale națiunii române, iar această lecție rămâne valabilă și astăzi. În secolul XXI, apropierea dintre România și Republica Moldova trebuie susținută prin proiecte comune, infrastructuri de cercetare partajate, programe educaționale convergente, mobilitate academică, colaborări universitare, publicații comune, platforme digitale, parteneriate culturale și mecanisme instituționale stabile.

Consiliul Academic Român cheamă instituțiile academice și universitare din România și Republica Moldova să intensifice cooperarea în domenii strategice pentru viitor: științe fundamentale, medicină și sănătate publică, inteligență artificială, securitate cibernetică, energie, agricultură și securitate alimentară, mediu, patrimoniu cultural, educație, științe juridice, științe sociale și umaniste. Provocările lumii actuale nu pot fi abordate izolat; ele cer colaborare multidisciplinară, expertiză și asumare comună.

În mod special, Consiliul Academic Român atrage atenția asupra necesității combaterii dezinformării, manipulării și falsificării adevărului istoric. Într-un timp în care războiul informațional afectează încrederea publică și coeziunea socială, comunitatea academică are datoria de a apăra adevărul, de a promova gândirea critică și de a oferi societății repere solide, întemeiate pe cercetare, documente, argumente și responsabilitate morală.

Consiliul Academic Român consideră, de asemenea, că formarea tinerelor generații trebuie să devină o prioritate comună. Tinerii de pe ambele maluri ale Prutului trebuie să beneficieze de acces la educație de calitate, la programe comune de cercetare, la mobilități academice, la școli de vară, burse, competiții științifice și proiecte care să le cultive sentimentul apartenenței la același spațiu de valori, limbă și cultură.

Adresăm autorităților publice din România și Republica Moldova îndemnul de a susține mai ferm cooperarea academică și culturală, de a facilita convergența instituțională și de a valorifica expertiza academiilor în elaborarea politicilor publice. Deciziile majore ale prezentului trebuie întemeiate pe cunoaștere, pe consultarea specialiștilor și pe respectul față de adevărul istoric și interesul generațiilor viitoare.

Consiliul Academic Român propune constituirea unor grupuri comune de experți care să elaboreze analize, studii și recomandări privind armonizarea treptată a spațiului educațional, academic și de cercetare; dezvoltarea infrastructurilor comune de cercetare și inovare; promovarea limbii române, a patrimoniului cultural și a memoriei istorice; combaterea dezinformării și consolidarea alfabetizării științifice; valorificarea inteligenței artificiale în educație, cercetare și administrație, cu respectarea principiilor etice; implicarea diasporei academice românești în proiecte de interes comun; crearea unor platforme instituționale transfrontaliere în domenii strategice.

Consiliul Academic Român își asumă rolul de platformă de dialog, reflecție și acțiune, capabilă să reunească expertiza academiilor, universităților, institutelor de cercetare, instituțiilor culturale și comunităților profesionale. Misiunea sa este de a contribui la edificarea unui spațiu comun al cunoașterii românești, deschis Europei și lumii, întemeiat pe excelență, libertate academică, integritate, solidaritate și responsabilitate publică.

Astăzi, la București, afirmăm cu tărie că viitorul spațiului românesc depinde de capacitatea noastră de a transforma identitatea comună în proiecte comune, memoria istorică în responsabilitate prezentă și solidaritatea spirituală în construcție instituțională durabilă.

Unitatea prin cunoaștere nu este doar un ideal al trecutului, ci o datorie a prezentului și o garanție pentru viitor.

Adoptat la București, la 2 iulie 2026

Consiliul Academic Român

Acad. Ioan-Aurel POP, președinte

Acad. Ion TIGHINEANU, vicepreședinte, președinte al Academiei de Științe a Moldovei

Acad. Ioan DUMITRACHE, membru, Secretar general al Academiei Române

Membru corespondent Florin STĂNICĂ, membru, președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură
„Gheorghe Ionescu-Șișești” din România

Prof. Bogdan CIUCĂ, membru, președinte al Academiei de Științe Juridice din România

Prof. Mircea BEURAN, membru, președinte al Academiei de Științe Medicale din România

Prof. Valeriu JINESCU, membru, președinte al Academiei de Științe Tehnice din România